Raadsvoorstel

Onderwerp : Raadsvoorstel over RPA
Portefeuillehouder : T.M.M. Kok
Thema Raadsprogramma : 1. Leefomgeving en Wonen

Global Goals

Aan welke Global Goals wordt bijgedragen:

Beslispunten

1 Kennis te nemen van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek, bestaande uit het toekomstverhaal met bijbehorende uitgangspunten en de handleiding
2 Intentie uit te spreken voor het gezamenlijk oppakken van regionale ruimtelijke opgaven op basis van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek.

Waarom dit besluit nemen

In opdracht van de Achterhoek Board is binnen de regionale samenwerking een Ruimtelijk Perspectief Achterhoek (hierna RPA) opgesteld. In 2024 is in het proces een tussenproduct vastgesteld, namelijk de ‘Contourenschets RPA’. Uw raad is hierover in januari en februari 2025 via een informatieve sessie bijgepraat. Vervolgens heeft het bureau BVR de opdracht gekregen om het voorliggende RPA op te stellen. In dat proces is gewerkt met vier gelijkwaardige toekomstscenario’s om het gesprek over de toekomst van de regio te voeren. Daaruit zijn rode draden gehaald met een advies over de gewenste ontwikkeling en richtinggevende uitgangspunten. In de informatiebrief in maart is aangegeven dat u ook een rol heeft in besluitvorming, daarom ligt dit raadsvoorstel bij u voor.
Mocht u als gemeenteraad nog eventuele inhoudelijke of procesmatige aandachtspunten hebben voor de uitwerking van het ruimtelijke programma om mee te geven aan de Achterhoek Board- en Raad, kunt u deze aan hen meegeven.

Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Het huidige perspectief wordt bepaald door de huidige toekomstvisie, het vigerende ruimtelijk beleid van de gemeente binnen het wettelijk kader van rijk en provincie

Argumenten

1.1 *Het RPA is ons gezamenlijke ruimtelijk perspectief naar de toekomst.*
We vinden het belangrijk om vanuit onze eigen kracht richting te geven aan de toekomst van de regio Achterhoek. Dat hebben we nodig om samen, 3-O breed, op te trekken in regionale

(ruimtelijke) opgaven die op ons afkomen. Het RPA geeft ons handvaten om vanuit gezamenlijkheid antwoorden te geven op actuele ruimtelijke opgaven.

1.2 *Het RPA is basis voor input op ruimtelijke plannen bij provincie en rijk*
Op landelijk en provinciaal niveau wordt ook gewerkt aan richting en antwoord op ruimtelijke opgaven. Dat gebeurt bij het rijk in de Nota Ruimte (nationale omgevingsvisie) en bij de provincie in de provinciale omgevingsvisie. Daarover worden afspraken gemaakt tussen rijk en provincie in het Ruimtelijk Arrangement. Rijk en provincie spreken regio's aan om bij te dragen aan oplossingen voor de grote ruimtelijke opgaven. Met het RPA hebben we daar een antwoord op en kunnen we regionale inbreng leveren voor de processen bij rijk en provincie
1.3 *Het RPA vormt een ruimtelijke bouwsteen voor Achterhoekvisie 2050*
De huidige Achterhoekvisie 2030 wordt geactualiseerd naar een Achterhoekvisie 2050. Het RPA vormt de ruimtelijke bouwsteen voor deze actualisatie, wat ervoor zorgt dat de inhoud integraal wordt vertaald met andere opgaven.
2.1 *Gezamenlijke inspanning leveren om vervolg te geven aan het RPA*
Het is voor individuele gemeenteraden niet mogelijk om het RPA vast te stellen. Dit zou namelijk betekenen dat lokale omgevingsvisies komen te vervallen. Om gezamenlijk als Achterhoek sturing te geven aan regionale ruimtelijke opgaven, hechten we wel waarde aan het uitspreken van de intentie van gemeenteraden om gezamenlijk de ruimtelijke opgaven regionaal op te pakken. Het is daarbij belangrijk te beseffen dat dit in de praktijk vraagt om geven en nemen om zo de lusten en lasten te verdelen en niet af te wentelen naar toekomstige generaties.
2.2 *Het RPA als input en inspiratie voor lokale, regionale en landelijke ruimtelijke opgaven*
Als regio kunnen we op basis van het RPA onze gezamenlijke input leveren aan de ruimtelijke processen die spelen bij rijk en provincie. Het RPA biedt daarnaast inspiratie en richting hoe in de regio om te gaan met vraagstukken in het gebied en kan daarmee een bouwsteen zijn voor gemeentelijke omgevingsvisies.

Kanttekeningen

1.1 *Wordt hiermee de toekomst van de regio Achterhoek vastgelegd?*
Het toekomstverhaal schetst een vergezicht met een beeld voor 2100. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling hiermee de toekomst vast te stellen. Het geeft ons richting over waar we gezamenlijk naartoe willen werken door noodzakelijke veranderingen te benoemen. Gedurende het verdere proces en de uitwerking blijven we uiteraard de toekomstdroom evalueren en anticiperen op ontwikkelingen die zich voordoen
2.1 *Uitvoering van het RPA borgen voor de toekomst*
Het voorliggende RPA is een stip op de horizon richting 2100 om naartoe te werken. Met het (laten) vaststellen daarvan door de Achterhoek Raad hebben we geen zekerheid dat we binnen de regionale samenwerking daar ook uitvoering aan geven. Door een ruimtelijk programma op te stellen voor de komende jaren kunnen we borgen dat we hiermee aan de slag gaan. Hierin kunnen concrete acties worden beschreven voor de komende jaren, om zo richting de stip van 2100 te werken. Deze opdracht wordt gevraagd aan de Achterhoek Raad
2.2 *Hoe zorgen we voor capaciteit voor de vervolgopdracht?*
Om het ruimtelijk programma 3O-breed op te zetten en uit te voeren is capaciteit nodig zowel bij de 8HRK Ambassadeurs, regiogemeenten als waterschap. Het is van belang dat gemeenten, regio en waterschap financiële ruimte hiervoor kunnen inzetten (mensen en/of middelen). Daarbij gaat het zowel om tijdelijke middelen als subsidies (onder meer een mogelijke subsidie van de provincie Gelderland), als ook structurele middelen voor duurzame uitvoering van taken als coördinatie en lobby.

Is er draagvlak voor dit besluit?

In de afgelopen periode is de gemeenteraad meegenomen met het opstellen van het RPA. In januari/februari 2025 was dit door middel van een informatieavond en in maart door een informatiebrief over het proces van het RPA. In mei heeft men tijdens een gezamenlijke Achterhoekse raadsavond mee kunnen denken met de scenario's. In de informatiebrief in maart is aangegeven dat de raad ook een rol heeft in besluitvorming, daarom ligt dit voorstel bij u voor.

Wat zijn de financiële consequenties van dit besluit?

Dit besluit leidt niet tot een vraag om financiële middelen.

- Dat is wel het geval voor het opstellen van het eerdergenoemde programma die voortvloeit uit het RPA. Bij die opdracht wordt ingegaan op de bijbehorende financiën. Hiervoor ligt echter ook geen directe financiële vraag bij de gemeenteraad.

Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd over dit besluit?

De communicatie verloopt via het regionale proces van informeren en agendering voor de Achterhoek Board en Raad

Wat gaat er gebeuren na dit besluit?

Bespreking en besluitvorming in de Achterhoek Board en -raad

Wat gaat er gebeuren?	**Wie gaat het doen?**	**Wanneer?**
Het voorliggende RPA vaststellen.	de Achterhoek Raad	15 december 2025
De raad wordt door de regio op de hoogte gehouden van de besluitvorming		

Bijlagen

1 Toekomstverhaal regio Achterhoek v1.0
2 BVR Handleiding Toekomstverhaal Achterhoek 2100-RPA v1.1

Aalten, 14 oktober 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester